

21. november 2019

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) 5. december 2019

- 1) Rådskonklusioner om energibeskatning

KOM-dokument foreligger ikke

Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet

2

Dagsordenspunkt 1: Rådskonklusioner om revision af energibeskatningsdirektivet

1. Resume

ECOFIN ventes 5. december at vedtage rådskonklusioner, som opfordrer Kommissionen til at fremsætte forslag til revision af energibeskatningsdirektivet. Rådskonklusionerne skal ses i forlængelse af en opfordring fra Det Europæiske Råd i juni 2019 til Rådet og Kommissionen om generelt at fremme tiltag til at sikre omstilling til et klimaneutralt EU i overensstemmelse med Paris-aftalen.

En række EU-lande finder, at det gældende energibeskatningsdirektiv er utidsvarende og ikke i tilstrækkelig overensstemmelse med EU's fælles klimamål, og derfor bør revideres. EU-lande har forskellige syn på det konkrete indhold af en revision af direktivet, men der ventes enighed om nogle overordnede hensyn, som ventes afspejlet i rådskonklusionerne.

Regeringen støtter de ventede konklusioner. Regeringen støtter en revision af energibeskatningsdirektivet i en retning, der er så ambitiøs som muligt ift. at understøtte klimamålsætningerne.

Den nye Kommission ventes på et senere tidspunkt at tage stilling til spørgsmålet om en revision af energibeskatningsdirektivet, herunder spørgsmålet om fremsættelse af evt. konkret revisionsforslag. Et sådant forslag vil efterfølgende skulle behandles formelt i Rådet.

2. Baggrund

Rådet vedtog 27. oktober 2003 det gældende energibeskatningsdirektiv, som trådte i kraft 1. januar 2004. Med energibeskatningsdirektivet etablerede EU-landene en ny samlet energibeskatningsstruktur for kul, gas og elektricitet, som ikke tidligere var underlagt EU-regulering, samt mineralolier, som har været underlagt EU-regulering siden 1993.

Energibeskatningsdirektivet udvidede således bestræbelserne på harmonisering af energibeskatningsstrukturen og har gjort det muligt for EU-landene at anvende afgifter som et middel til at opfylde politiske målsætninger på bl.a. miljøområdet uden at skade det indre marked. Energibeskatningsdirektivet fastsætter minimumssatser for afgifter på energiprodukter, rammer for afgiftsdifferentiering samt obligatoriske og frivillige afgiftsfritagelser.

Det gældende energibeskatningsdirektiv har imidlertid givet anledning til visse udfordringer og mangler. Direktivets minimumssatser er ikke regulerede siden direktivets ikrafttræden i 2004, og det skattebetingede prissignal, som skal tilskynde til investeringer i energieffektiv teknologi og adfærd, er derfor gradvist blevet udhulet. Samtidig er minimumssatserne alene baseret på volumen og derfor ikke neutrale på tværs af produkternes forskellige CO₂- og energiindhold. Derudover diskriminerer direktivet biobrændstoffer, som er pålagt samme minimumsafgift som konventionelle brændstoffer, selvom energiindholdet i biobrændstoffer er lavere.

Energibeskatningsdirektivet spiller samtidig ikke sammen med EU's CO₂-kvotesystem (*EU Emission Trading System* - EU ETS)¹, hvorfor visse sektorer er underlagt dobbeltregulering i form af både afgifter og kvotekrav, mens andre sektorer slet ikke reguleres og derfor er underlagt *hverken* afgifter *eller* kvoter. Desuden tillader det gældende direktiv alene beskatning af brændstof anvendt til indenrigsflyvning, mens brændstof til internationale flyvninger alene kan beskattes, hvis afrejse- og ankomstlandet i EU indbyrdes har indgået en bilateral aftale herom.

På den baggrund fremsatte Kommissionen 15. april 2011 forslag til en revision af energibeskatningsdirektivet. Forslaget blev dog trukket tilbage i 2015, jf. nedenfor.

2011-forslaget ville bl.a. have indebåret en opdeling af energiafgifterne i to komponenter, hhv. en CO₂-komponent, som prissætter energiprodukternes CO₂-indhold, og en energikomponent, der er direkte koblet til energiprodukternes energiindhold. Opdelingen ville gælde både minimumssatser og de evt. nationale satser, som er sat over minimumsniveauet. Samlet set ville omlægningen af energiafgifter iht. 2011-forslaget have medført en generel stigning i afgiftsniveauet. Derudover ville 2011-forslaget have tilvejebragt kobling til CO₂-kvotesystemet og derved sikre, at behandlingen af energiprodukter i og uden for kvotesektoren sidestilles, *jf. bilag 1*.

Kommissionen trak forslaget tilbage i 2015 under indtryk af manglende fremskridt i forhandlingerne herom i Rådet. Det bemærkes, at revision af energibeskatningsdirektivet kræver enstemmighed i Rådet.

Formål og indhold

ECOFIN ventes 5. december 2019 uden videre drøftelse at vedtage rådskonklusioner om energibeskatningsstrukturen i EU. Udkast til rådskonklusioner er udarbejdet på baggrund af Kommissionens evaluering af energibeskatningsdirektivet, som blev offentliggjort 11. september 2019. Evalueringen konkluderer, at det gældende direktiv er forældet, da det ikke tager højde for udviklingen af ny teknologi eller sammenhængen med anden regulering på området (fx kvotehandelsystemet), ligesom de forskellige fritagelser i direktivet går imod EU's politiske mål på andre områder, herunder målet om et effektivt indre marked. Evalueringen konkluderer også, at direktivets prissignal er udhulet over tid, da de gældende minimumssatser ikke indekseres eller reguleres.

Udkastet til rådskonklusioner henviser til, at Det Europæiske Råd i sine konklusioner af 20. juni 2019 opfordrede Rådet og Kommissionen til at fremme betingelser, incitamenter og rammer, der i overensstemmelse med Parisaftalen skal sikre omstilling til et klimaneutralt EU under hensyntagen til konkurrenceevne, retfærdighed og social balance samt EU-landenes nationale forhold.

¹ I EU's CO₂-kvotesystem, som indførtes i 2005, køber eller tildeles store miljø- og klimabelastende virksomheder inden for nærmere definerede sektorer kvoter, hvor én kvote modsvarer retten til udledning af 1 ton CO₂.

Udkastet til rådskonklusioner fremhæver vigtigheden i energisikkerhed samt klare og troværdige signaler til virksomheder, investorer og private forbrugere mhp. at tilvejebringe sikre og stabile rammebetingelser og dermed understøtte vækst, innovation og nye arbejdspladser.

Udkastet til rådskonklusioner bemærker, at energibeskatningen kan fremme økonomiske incitamentter til grøn omstilling og energibesparende investeringer og betoner, at det gældende energibeskatningsdirektiv ikke er i overensstemmelse med EU's klimamål. Derfor efterlyses rammer for energibeskatningen, som 1) forbedrer det indre marked, 2) understøtter omstillingen til et klimaneutralt EU og 3) bidrager til EU-landenes konkurrencedygtighed og tager hensyn til landenes skatteindtægter.

Udkastet til rådskonklusioner opfordrer konkret Kommissionen til at fremsætte forslag til revision af energibeskatningsdirektivet, som adresserer landenes behov, og i den forbindelse særligt vurdere direktivets anvendelsesområde, dets minimumssatser og dets rammer for afgiftsdifferentiering og -fritagelse.

Udkastet til rådskonklusioner opfordrer Kommissionen til at gøre sig overvejelser om behandlingen af biobrændstoffer og andre alternative energikilder, nye energiprodukter og –teknologier samt brændstoffer anvendt ifm. luftfart og søfart, under hensyntagen til mulighederne for kontrol, indvirkningen på EU-landenes offentlige finanser og statsstøttereglerne. Samtidig betones vigtigheden i en fleksibilitet, der tillader de enkelte EU-lande at forfølge deres politiske mål og tage hensyn til nationale forhold.

Udkastet til rådskonklusioner anmoder desuden Kommissionen om at foretage gennemgående og grundige analyser af dens forslags økonomiske og sociale konsekvenser, deres omkostninger og fordele for miljøet og deres indvirkning på konkurrencedygtighed, sammenhængskraft, beskæftigelse og holdbar økonomisk vækst, herunder specielt i sektorer, som er særligt udsat for international konkurrence. Samtidig henvises til, at det fremtidige arbejde skal overholde EU's gældende, generelle juridiske principper, herunder nærheds- og proportionalitetsprincippet, samt respektere landenes nationale kompetence.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte rådskonklusioner på linje med det aktuelle udkast.

Der vurderes at være generel enighed om, at der er et behov for en revision af energibeskatningsdirektivet, men landene ventes at have forskellige ønsker til indholdet af en evt. revision, herunder for så vidt angår ambitionsniveauet ift. at understøtte klimamålsætninger.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte rådskonklusioner på linje med det aktuelle udkast.

Regeringen støtter en revision af energibeskatningsdirektivet i en retning, der er så ambitiøs som muligt ift. at understøtte klimamålsætningerne, herunder som led i en koordineret og ambitiøs samlet indsats til bekæmpelse af klimaforandringer og opfyldelse af Paris-målsætningerne.

Regeringen vil ifm. udarbejdelse af sin kommende klimahandlingsplan og hvor ellers relevant, fx i forlængelse af udspil fra Kommissionen, tage nærmere stilling til konkrete tiltag til at fremme indsatsen mod klimaforandringer, herunder eventuelle EU-forslag om revision af energibeskatningsdirektivet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.